

Omgevingsdienst
Rivierenland

Omgevingsdienst Rivierenland

Korte toelichting op:

- **Ontwerp jaarstukken 2016**
- **Voorstel resultaatbestemming jaarrekening 2016**
- **Ontwerpbegroting 2018**

Ontwerp jaarstukken 2016

Algemeen

Met de vastgestelde begroting 2016 verleende het Algemeen Bestuur (AB) mandaat aan de ODR voor het besteden van de in de begroting voorgestelde budgetten. Met voorliggende ontwerp jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over de beleidsrealisatie en het behaalde financiële resultaat over 2016.

Resultaat

Het jaar 2016 sluit voor de ODR en de deelnemers in financiële zin met een positief rekeningsaldo van € 429.043,--. Het AB is bevoegd te besluiten over de bestemming van dit saldo.

Accountantsverklaring

Het AB is opdrachtgever van de accountant. In het rapport van bevindingen brengt de accountant verslag uit van de bevindingen en de uitkomsten van de controle van de jaarrekening. De accountant heeft geen specifieke aandachtspunten in het rapport opgenomen die om extra (bestuurlijke) aandacht vragen. De accountant geeft een goedkeurende controleverklaring bij de getrouwheid én de rechtmatigheid.

Beleidsmatige samenvatting

Samenvatting van de programm's

Programma 1 – Vergunningverlening

Te bereiken effect

De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen beoordeeld worden op juistheid en volledigheid.

Belangrijkste aandachtspunten

- Tijdige en geïntegreerde vergunningen
- Voldoen aan inhoudelijke kwaliteit
- Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities
- Uitvoeren afspraken opdrachtgevers

Programma 2 – Toezicht en handhaving

Te bereiken effect

De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd.

Belangrijkste aandachtspunten

- Het vastgestelde jaarprogramma's is nagenoeg geheel uitgevoerd
- Risico gestuurd toezicht heeft zich meer vertaald naar branchegericht toezicht
- Met de komst van de kwaliteitscriteria is de opleiding- en kennis achtergrond in kaart gebracht en is extra ingezet op opleiden en trainen van toezichthouders
- De piketdienst heeft conform de doelstelling gefunctioneerd
- De samenwerking en informatie-uitwisseling met de handhavingpartners en bevoegde gezagen is ter hand genomen.

Programma 3 – Specialisten en advies

De ODR stelt zich tot doel om adequaat advies te verstrekken op het gebied van bijvoorbeeld geluid, bodem, lucht, monumenten, archeologie en externe veiligheid aan de gemeenten en de provincie omtrent het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Daarnaast worden handhavingzaken en bezwaar- en beroepszaken adequaat en binnen gestelde termijnen afgehandeld. De leerervaringen die hieruit voortkomen worden gebruikt om de juridische kwaliteit van de ODR te verhogen.

Op het gebied van ondersteuning worden administratieve processen uitgevoerd en wordt de informatievoorziening van de ODR beheerd en doorontwikkeld.

Belangrijkste aandachtspunten

- Verstrekken integrale adviezen aan opdrachtgevers
- Kennisopbouw en behoud kennis (zowel op specialistische onderdelen als op juridische kwaliteit)
- Interne en externe klantgerichtheid

Over het algemeen zijn de doelen van het programma behaald. Ten aanzien van de doorontwikkeling van de informatievoorziening is een aantal onderdelen niet volledig afgerond voor het eind van 2016 wat een verklaring voor de oranje stoplichten is.

Er is in 2016 gewerkt aan het herinrichten van het zaakstelsel S4O. Dit project was niet volledig afgerond aan het eind van het jaar. Dit zal echter wel op 1 maart 2017 het geval zijn.

Met uitzondering van de GBA hebben medewerkers van de ODR via S4O of via het ontwikkelde geo-informatiesysteem toegang tot de informatie uit de basisregistraties van de BAG, het kadaster en de KvK.

Programma 4 – Ketentoezicht

Vanuit het Rijk worden, via de landelijke checklist, forse (inrichtings-)eisen gesteld aan de Omgevingsdiensten wat betreft de aanpak van milieucriminaliteit (in samenwerking met het OM) en ketentoezicht. De noodzaak van een betere aanpak van deze twee (samenhangende) taakvelden wordt in Gelderland onderschreven. De partners in Gelderland hebben de ambitie uitgesproken om ketentoezicht in Gelderland zodanig vorm te geven dat wordt voldaan aan de zgn. KPMG-kwaliteitscriteria en dat ketentoezicht in Gelderland landelijk op de kaart staat.

Belangrijkste aandachtspunten

- Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren
- Maken van risicoanalyses en het stellen van prioriteiten in de aanpak
- Gericht nader onderzoek doen
- Kunnen optreden bij gegrond vermoeden.
Door handhaving malafide ketenactoren aanpakken.
- Alles in samenwerking met de zeven OD's en de ketenpartners

Financiën

Per programma is in het jaarverslag aangegeven of en in welke mate de doelstellingen uit de programmabegroting 2016 zijn gerealiseerd. De toelichting op de financiële afwijkingen is gegeven in de jaarrekening.

De belangrijkste oorzaken van het positieve resultaat over 2016 zijn:

- Meerwerk in de vorm van extra opdrachten vanuit de deelnemers buiten de structurele werkplannen om.
- De vrijval van de post onvoorzien.
- De vrijval van de reserve Individueel keuzebudget.
- De overbesteding op het opleidingsbudget

Ontwikkeling Risico's

In de begroting 2016 waren de onderstaande risico's opgenomen en als volgt gekwantificeerd:

Omschrijving	Bedrag	Kans	Risico
Gemeentelijk maatwerk	200.000	15%	30.000
Hogere kosten ICT	300.000	10%	30.000
Sociaal plan	200.000	10%	20.000
Dienstreizen, verblijfkosten	200.000	10%	20.000
Wegvallen subsidie	110.000	5%	5.500

Realiseren taakstelling	387.000	10%	38.700
Afwikkeling verzoeken en aanvragen	100.000	5%	5.000
Invoering VPB	112.500	15%	16.875
Totaal geïdentificeerde risico's			166.075
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	166.075	25%	41.519
Benodigd weerstandsvermogen			207.594

De weerstandscapaciteit komt voor 2016 uit op 1,2 en valt daarmee in de Categorie C (1 – 1.5) voldoende zoals vastgesteld door het AB. De benoemde risico's hebben zich niet voorgedaan en hebben geen effect gehad op de bedrijfsvoering 2016, waar mogelijk zijn (verdere) maatregelen genomen.

Resultaatbestemming 2016

Het rekeningresultaat over 2016 is € 429.043,--. Voorgesteld wordt om een deel van de gelden uit te keren aan de deelnemers. Het gaat om een bedrag van € 340.043,--. Dit bedrag worden verdeeld op basis van de inbreng van de deelnemers en de mate waarin de uren in 2016 zijn gerealiseerd per deelnemer.

Met betrekking tot het restant, € 89.000,--, wordt voorgesteld deze toe te voegen aan de algemene reserve om het weerstandsvermogen weer op peil te krijgen (zie ook paragraaf nieuwe risico's op pagina 8).

Het saldo is ontstaan op basis van de inbreng van de deelnemers. Het is dan ook niet meer dan logisch dat het saldo wordt teruggestort aan de deelnemers. Het bedrag zal worden verdeeld op basis van de bijdrage van de deelnemers zoals deze is verwoord in de bijlage van de jaarstukken 2016 en de afname van de uren 2016 zoals verwoord in de jaar managementrapportage 2016. De formule hierbij luidt als volgt:

$$(200\% - \text{geleverde uren 2016 in } \%) * \text{deelnemersbijdrage} / \text{totale herrekende inbreng} * \text{rekeningresultaat}$$

Deelnemer	Gerealiseerd percentage uren Marap	Betaald DVO	Correctie Percentage (200% -/- gereal. %)	Herrekende inbreng	Teruggave per deelnemer
DVO bijdrage Gemeente Buren	98,65%	2.080.132	101,35%	2.108.173	59.932
DVO bijdrage Gemeente Culemborg	92,64%	1.205.332	107,36%	1.293.999	36.787
DVO bijdrage Gemeente Geldermalsen	117,46%	1.494.856	82,54%	1.233.837	35.076
DVO bijdrage Gemeente Lingewaal	106,87%	254.148	93,13%	236.690	6.729
DVO bijdrage Gemeente Maasdiel	123,27%	1.271.852	76,73%	975.871	27.743
DVO bijdrage Gemeente Neder-Betuwe	112,53%	1.152.036	87,47%	1.007.700	28.648
DVO bijdrage Gemeente Neerijnen	111,19%	683.904	88,81%	607.394	17.267
DVO bijdrage Gemeente Tiel	84,74%	863.440	115,26%	995.186	28.292
DVO bijdrage Gemeente West Maas en Waal	109,50%	1.445.472	90,50%	1.308.151	37.189
DVO bijdrage Gemeente Zaltbommel	97,93%	1.969.240	102,07%	2.009.962	57.140
DVO bijdrage Provincie Gelderland*	157,05%	429.116	42,95%	184.326	5.240
		12.849.528		11.961.288	340.043

Begroting 2018 en meerjarenraming 2019 - 2021

Inleiding

Door het vaststellen van de begroting verleent het Algemeen Bestuur een mandaat aan de ODR voor het besteden van de in de begroting voorgestelde budgetten. Binnen de afspraken stelt deze begroting doelen voor de ODR met daarbij een scherp oog voor de (verwachte) ontwikkelingen omtrent dienstverlening, de fase waarin de ODR zich bevindt en de belangen van de deelnemers.

Voor 2018 richten deze doelen zich erop om de ODR verder te laten groeien als professionele organisatie en te groeien als partner ten aanzien van alle betrokken deelnemers. Voor elk programma zijn in de begroting de belangrijkste doelen benoemd, de speerpunten van het beleid samen met indicatoren en de belangrijkste aandachtspunten.

Ten opzichte van de primitieve begroting 2017 is de begroting 2018 op een aantal onderdelen aangepast. Enkele belangrijke wijzigingen zijn:

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) 2017

De publicatie van de wijziging van het BBV op 5 maart 2016 betekent voor alle Omgevingsdiensten in Nederland dat de begroting en de verantwoording (de jaarstukken) vanaf het begrotings-/boekjaar 2018 conform het BBV 2017 moet worden opgesteld.

Deze voorschriften zijn gevolgd bij het opstellen van de begroting. De indeling en opbouw van de programma's zijn binnen het Gelders stelsel afgestemd.

Ten opzichte van de primitieve begroting 2017 zijn er verder geen substantiële wijzigingen in de begroting opgenomen buiten de reguliere loon- en prijsindexering.

De meerjarenbegroting 2019 – 2021 geeft overzicht van de ontwikkeling.

Bij de begroting is een meerjarenbegroting conform de voorschriften uit het BBV opgesteld. De meerjarenbegroting geeft een (structurele) doorkijk naar de ontwikkelingen van de begroting. De meerjarenbegroting is tegen constante prijzen opgesteld.

Belangrijkste ontwikkelingen

1. Vergunningverlening	2. Toezicht en handhaving
<p>Te bereiken effect</p> <p>De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tijdige en geïntegreerde vergunningen 2. Voldoen aan inhoudelijke kwaliteit 3. Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities 4. Uitvoeren afspraken met opdrachtgevers 	<p>Te bereiken effect</p> <p>De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitvoeren jaarprogramma's deelnemers en projecten ketentoezicht 2. Efficiënt proces van toezicht en handhaving 3. Risico- en branchegericht toezicht 4. Verbeteren professionaliteit toezichthouders 5. Goede samenwerking en informatie-uitwisseling met de handhavingpartners en bevoegde gezagen.

3. Advisering	4. Ketentoezicht
<p>Te bereiken effect</p> <p>De ODR stelt zich tot doel om adequaat advies te verstrekken op het gebied van bijvoorbeeld geluid, bodem, lucht, monumenten, archeologie en externe veiligheid aan de gemeenten en de provincie omtrent het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Daarnaast worden handhavingzaken en bezwaar- en beroepszaken adequaat, volgens het regionale VTH beleid en binnen gestelde termijnen afgehandeld.</p> <p>Op het gebied van ondersteuning worden administratieve processen uitgevoerd en wordt de informatievoorziening van de ODR beheerd en doorontwikkeld.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Realiseren van de werkprogramma's 2. Adviseren vanuit kansen en mogelijkheden in plaats vanuit beperkingen. 3. Verbinding zoeken met opdrachtgevers en portefeuillehouders bij majeure en politiek gevoelige dossiers. 4. Doorontwikkelen van de informatiehuishouding en een informatiebeleidsplan opstellen. 	<p>Te bereiken effect</p> <p>Vanuit het Rijk worden – via de landelijke checklist - forse (inrichtings-)eisen gesteld aan de Omgevingsdiensten wat betreft de aanpak van milieucriminaliteit (samenwerking met OM) en ketentoezicht. De noodzaak van een betere aanpak van deze twee (samenhangende) taakvelden wordt in Gelderland onderschreven. De partners in Gelderland hebben de ambitie uitgesproken om ketentoezicht in Gelderland zodanig vorm te geven dat minimaal wordt voldaan aan de KPMG-kwaliteitscriteria en dat de Gelderse uitvoering van ketentoezicht landelijk op de kaart staat.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren 2. Maken van risicoanalyses en het stellen van prioriteiten in de aanpak 3. Gericht nader onderzoek doen 4. Kunnen optreden bij geground vermoeden. Door handhaving malafide ketenactoren aanpakken. 5. Dit alles in samenwerking met de zeven OD's en de ketenpartners.

Financiën

Per programma is in de begroting aangegeven wat we willen bereiken en wat we daar voor gaan doen. De toelichting op het financiële resultaat is opgenomen in de financiële begroting. De belangrijkste onderdelen van de begrotingsontwikkelingen zijn:

	Omschrijving	Bedrag
A	Begrotingstotaal Berap '16	13.425.830
B	Ontwikkeling loonsom	377.914
C	Ontwikkeling prijs	24.780
D	Constructie berekeningen	18.000
E	Totaal structureel	13.846.525
F	Onttrekking reserves	26.170
	Begrotingstotaal 2018	13.872.695

Uitgangspunt is het structurele beleid zoals vastgesteld in de Bestuursrapportage 2016 jaarschijf 2017. In de begroting zijn de uitgangspunten verwerkt zoals deze zijn vastgesteld in de kadernota vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 10 oktober 2016. (A; B; C).

Het college van de gemeente Culemborg heeft aangegeven in haar brief van 6 september 2016 aangegeven dat de kosten die gemaakt worden voor de inhuur constructieberekeningen ondergebracht kunnen worden in de structurele bijdrage aan de ODR (D). In het geraamde begrotingsaldo zijn (elk) jaar ook incidentele baten en lasten opgenomen (F).

Navolgende tabel geeft de bijdrage per deelnemer:

Bijdrage	Begroting 2017 na wijziging	Begroting 2018
Gemeente Buren	2.088.575	2.146.159
Gemeente Culemborg	1.210.202	1.261.815
Gemeente Geldermalsen	1.500.877	1.542.257
Gemeente Lingewaal	255.180	262.215
Gemeente Maasdriel	1.276.977	1.312.184
Gemeente Neder-Betuwe	1.235.024	1.297.058
Gemeente Neerijnen	700.111	717.962
Gemeente Tiel	867.181	891.088
Gemeente West Maas en Waal	1.451.376	1.491.391
Gemeente Zaltbommel	1.977.311	2.031.828
Provincie Gelderland	435.731	449.025
Bijdrage Omgevingsdiensten	274.519	290.772
Archeologie	43.848	43.848
Externe Veiligheid	108.922	108.922
Incidenteel		
Totaal	13.425.834	13.846.525

Ontwikkeling Risico's

In de vergadering van het Algemeen bestuur van 14 december 2015 is de notitie "Risicomanagement en bepaling van het weerstandsvermogen" De risico's zijn bij het opstellen van de begroting 2018 geactualiseerd.

Het risico Individueel keuze budget is vervallen. Voor dit risico is een nog te betalen post opgenomen in de jaarrekening 2016 en is dus geen risico meer bij het opmaken van de jaarrekening 2016. De verplichting wordt in mei 2017 uitbetaald.

Nieuwe Risico's

- Output sturing. Afhankelijk van de omvang van de afnameverplichting zal vanaf 2018 een risico ontstaan. De totale begrotingsomvang bedraagt afgerond 14 miljoen. De maximale teruggang in bijdrage wordt voor deze berekening indicatief op 2,5% gesteld. Dit kan nog in de nabije toekomst veranderen als de afspraken met de deelnemers verder zijn uitgekristalliseerd.
Door de outputsturing is de bekostiging van de ODR minder zeker dan bij de huidige inputfinanciering. Dit levert een risico voor de continuïteit van de uitvoering.
- Beschikbaarheid voldoende gekwalificeerd personeel. De toegenomen bouwactiviteiten leiden in de bouwsector inmiddels tot een groot tekort aan gekwalificeerd personeel. Naar verwachting zal dit de komende jaren zich voortzetten en zelfs groter worden. Hierdoor heeft ook de ODR nu en in de nabije toekomst een knelpunt bij het vasthouden van personeel en het werven van (tijdelijk) personeel. De krapte op de arbeidsmarkt brengt met zich mee dat de kosten van inhuur van tijdelijke medewerkers oplopen.

Omschrijving	Kans-klasse	Bedrag	Kans	Risico	Jaar
Wegvallen subsidies	2	170.000	30%	51.000	
Verbeuren wettelijke dwangsommen	3	10.000	50%	5.000	
private kwaliteitsborging bouwtoezicht				PM	
Informatievoorziening, stroomstoring, kabelbreuk e.d.	3	95.000	50%	47.500	
Implementatie output sturing				PM	2018
Outputsturing	1	350.000	50%	175.000	
Beschikbaarheid gekwalificeerd personeel	2	100.000	30%	30.000	
Totaal geïdentificeerde risico's				308.500	
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	2	308.500	25%	77.125	
Benodigd weerstandsvermogen				385.625	

Weerstandscapaciteit

	Bedrag per 31-12-2016	Vrij deel	Correctie	Beschikbaar
Algemene reserve	214.449	214.449	100%	214.449
Doorlopende kwaliteitsontwikkeling	222.937	75.250	50%	37.625
Pao's Provincie	237.471	0	50%	0
Onvoorzien	45.000			45.000
				297.074

Weerstandvermogen

Weerstandscapaciteit € 297.074,= / geïdentificeerde risico's € 385.625,= weerstandsvermogen 0,77

Het weerstandsvermogen valt in categorie E – Onvoldoende.

De ODR staat voor een solide financieel beleid. De ODR wil de deelnemers zo min mogelijk in het lopende jaar om extra bijdrage vragen. Het Algemeen Bestuur heeft daarom besloten in haar vergadering van 14 december 2015 dat de ODR minimaal een waardering categorie C - voldoende - moeten nastreven. Hieraan wordt niet voldaan. Bij de bestemming van het rekening resultaat wordt daarom een voorstel gedaan om aan het gewenste weerstandsvermogen te voldoen.